

at Tienden uden videre blev kapitaliseret. Naar Tienden paa Eiendommene først er bleven kapitaliseret, saa bliver det jo overladt til de Vedkommende selv at afgjøre, om de ville betale denne Kapital eller lade den blive indbetaende i Eiendommene. Det er da ganske ligegyldigt, om der indbetaar en Kapital i Korn eller i Penge; dog maa maafste den, der absolut vil have Prioriteter i sin Eiendom, hellere have dem i Penge end i Korn. Men fordi Tienden bliver afløst, derfor er det ikke sagt, at det skal lyde paa, at den bestemt skal udbetales. Forholdet kan godt løses saaledes, at det bliver sat til en bestemt Kapital eller en aarlig Afgift i Penge, uden at det skal være udtrykkelig sagt i Loven, at den skal udbetales og Eiendommene frigjøres for denne Byrde. Jeg synes, at der er mange Grunde, der tale for at faae en Tiendeafsløsningslov. At Sagen skulde bruges som et Agitationsmiddel har jeg ikke hørt noget stærkt Onste om, men af de andre Grunde, jeg har paapeget, har jeg hørt mangfoldige Onster om en Tiendeafsløsningslov, og derfor tror jeg, at det var godt, om Rigsdagen og Regjeringen kunde enes om snarest mulig at faae en saadan Lov gjennemført.

Berg: Hvad angaar den høitærede Ministers Svar, skal jeg ikke komme videre ind derpaa, idet jeg forudsætter, at den ærede Ordfører har forbeholdt sig at tage Ordet til Slutningen. Jeg skal kun sige, at min Opfattelse af Ministerens dobbelte Svar er den: For Tiden vil Ministeriet Intet gjøre, og hvorvidt det vil gjøre Noget i Fremtiden, har det ikke taget Bestemmelse om; men der fremkom dog i den ærede Ministers sidste Udtalelse en Forklaring af den sidste Del af Svaret, som synes at tyde paa, at der dog er taget en vis Bestemmelse om Fremtiden; thi den ærede Minister antydede nemlig, at Bearbejdelsen af Materialet af det statistiske Bureau kunde efter Oplysninger fra dette ikke finde Sted paa Grund af, at det var befundet mangelfuldt, men Ministeren søiede ikke til, at Indenrigsministeriet efter at have faaet denne Oplysning fra det statistiske Bureau, havde søgt at raade Bod paa Mangelfuldheden af de indhentede Oplysninger, og idet den ærede Minister ikke søiede det til, antager jeg at maatte forudsætte, at Ministeren har ladet Sagen falde dermed og ikke videre vil indlade sig paa at indhente Oplysninger. Denne Sags Stilling er altsaa, efter hvad der nu foreligger oplyst fra Ministerens Side, denne, at vel har den forrige Minister paa Opfordring her fra Thinget samlet noget Materiale og overgivet det til det statistiske Bureau; men da dette saa har svaret: Dette Materiale er mangelfuldt, har det nuværende Ministerium ikke havt saamegen Interesse af blot at forberede Materiale for en mulig kommende Regjering, at det vil udfylde de Huller, som det statistiske Bureau siger, at der er

i det tilveiebragte Materiale. Hvis denne min Forklaring af den ærede Ministers sidste Udtalelse er rigtig — jeg fremsætter den kun, for at Tvivl i den Henseende kan blive opløst under den senere Debat — er jeg tilbøielig til at samle den ærede Ministers Svar deri og nærmere præcisere det saaledes: For Tiden vil Regjeringen Intet gjøre og agter heller Intet at gjøre i Fremtiden ved denne Sag. Hvis det forholder sig saaledes, vilde jeg sætte megen Pris paa, at det Sidste blev føiet til; thi jeg er ogsaa i dette Spørgsmaal en Ven af at faae Meiningerne sagt rent ud, og det har man jo prift Ministeriet for, at det vilde. Hvorfor jeg bad om Ordet, var i Overigt for at faae en nærmere Forklaring af den fremsatte Karakteristik af Spørgsmaalet, idet der nemlig fra det ærede Medlem for Odense (Det. Hansen) er fremkommet den Paastand, at Spørgsmaalet er sentimentalt, og fra et andet æret Medlem, der staa paa samme Standpunkt med Hensyn til Spørgsmaalet som han, er fremkommet den Karakteristik, at det er et Lommespørgsmaal. Nu pleie Lommespørgsmaal i Reglen ikke at være sentimentale, men gjerne at være noget ganske andet. Paa den anden Side er jeg dog tilbøielig til at tro, at de to ærede Medlemmer, der staa i samme Stilling til Spørgsmaalet ved at betegne det med saa høist forskellige Betegnelser, dog ikke derved ere komne til at stille sig indbyrdes imod hinanden, thi derved vilde de aabenbart svække deres Stilling mod Forespørggerne og Sagen selv, men at de altsaa i de brugte Udtryk, Sentimentalitet fra den ene og Betegnelsen af det som Lommespørgsmaal fra den anden, maa kunne forenes, naar vi se rigtig paa Spørgsmaalet, og det er jeg ogsaa tilbøielig til at tro; men, som sagt, jeg fremsætter dette for at blive overbevist, hvis jeg tager feil. Naar vi kjende Noget til Tiendeafsløsningsloven, dets Oprindelse og dets Historie — og det gjøre jo Alle, der have læst blot en Smule Danmarkshistorie — tror jeg nok, at det altid har været betragtet som et Lommespørgsmaal for dem, der

Rettelse.

I Krigsminister Haffners Foredrag: Sp. 453, R. 18 og ff. f. o.:

„Den eneste Udvei, som jeg har kunnet se, og som det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) har henvist til, er jo afstaaeren, den nemlig, at Rigsdagen væsentlig forbedre Rønningen for disse Befalingsmænd.“

Læs:

„Den Udvei, som det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) har henvist til, er jo saa godt som afstaaeren, og jeg har saaledes kun tilbage at henvende mig til Rigsdagen om væsentlig at forbedre Rønningen for disse Befalingsmænd.“